

**TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI QO‘LLAB-QUVVATLASHDA
RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH.**

GULOV MUXTOR OCHILOVICH

Qarshi davlat texnika universiteti,

Iqtisodiyot va boshqaruv fakulteti

o‘qituvchisi, i.f.n.dotsenti

YULDASHEV O‘TKIRJON IBRAGIMOVICH

Xalqaro innovatsion universitet,

Iqtisodiyot va moliya kafedrası

2-bosqich magistranti

Annotatsiya: Mazkur maqolada tadbirkorlik subyektlarini qo‘llab-quvvatlash tizimida raqamli texnologiyalarning o‘rni va ahamiyati tahlil qilingan. Jumladan, elektron hukumat tizimlari, onlayn moliyaviy xizmatlar, raqamli platformalar, elektron to‘lov tizimlari hamda davlat xizmatlarining avtomatlashtirilishi tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishda muhim omil sifatida ko‘rib chiqilgan. Xususan, Yagona interaktiv davlat xizmatlari portali va Soliq.uz kabi raqamli platformalar orqali tadbirkorlar uchun yaratilgan qulayliklar tahlil etilgan. Shuningdek, raqamli texnologiyalar orqali ma‘muriy to‘siqlarni qisqartirish, shaffoflikni ta‘minlash, moliyaviy resurslarga kirish imkoniyatini kengaytirish va biznes muhitini yaxshilash masalalari yoritilgan. Maqolada raqamli transformatsiya jarayonlarining kichik va o‘rta biznes sub’ektlari raqobatbardoshligini oshirishdagi ahamiyati ilmiy-nazariy va amaliy jihatdan asoslab berilgan. Tadqiqot natijalari raqamli iqtisodiyot sharoitida tadbirkorlik sub’ektlarini davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlash mexanizmlarini takomillashtirish bo‘yicha taklif va tavsiyalar ishlab chiqishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: raqamli iqtisodiyot, elektron hukumat, tadbirkorlik sub'ektlari, innovatsiya, onlayn xizmatlar, raqamli platforma.

Аннотация. В данной статье проанализированы роль и значение цифровых технологий в системе поддержки субъектов предпринимательства. В частности, системы электронного правительства, онлайн-финансовые услуги, цифровые платформы, электронные платёжные системы, а также автоматизация государственных услуг рассматриваются как важный фактор развития предпринимательской деятельности. В особенности проанализированы возможности и удобства, созданные для предпринимателей через такие цифровые платформы, как Yagona interaktiv davlat xizmatlari portali и Soliq.uz. Кроме того, освещены вопросы сокращения административных барьеров с использованием цифровых технологий, обеспечения прозрачности, расширения доступа к финансовым ресурсам и улучшения бизнес-среды. В статье научно-теоретически и практически обосновано значение процессов цифровой трансформации в повышении конкурентоспособности субъектов малого и среднего бизнеса. Результаты исследования направлены на разработку предложений и рекомендаций по совершенствованию механизмов государственной поддержки субъектов предпринимательства в условиях цифровой экономики.

Ключевые слова: Цифровая экономика, электронное правительство, субъекты предпринимательства, инновации, онлайн-услуги, цифровая платформа.

Abstract. This article analyzes the role and significance of digital technologies in the system of supporting business entities. In particular, e-government systems, online financial services, digital platforms, electronic payment systems, and the automation of public services are considered important factors in the development of entrepreneurial activity. Special attention is given to the conveniences and opportunities created for entrepreneurs through digital platforms such as Yagona

interaktiv davlat xizmatlari portali and Soliq.uz. Furthermore, the article addresses issues such as reducing administrative barriers through digital technologies, ensuring transparency, expanding access to financial resources, and improving the business environment. The significance of digital transformation processes in enhancing the competitiveness of small and medium-sized enterprises is substantiated from both theoretical and practical perspectives. The research findings contribute to the development of proposals and recommendations aimed at improving state support mechanisms for business entities in the context of the digital economy.

Keywords: Digital economy, e-government, business entities, innovation, online services, digital platform.

Kirish

Hozirgi kunda raqamli texnologiyalar iqtisodiyotning barcha sohalarida muhim rol o'ynab kelmoqda. Tadbirkorlik sohasi ham bundan mustasno emas. Kichik va o'rta biznes subyektlari uchun raqamli texnologiyalardan foydalanish na faqat biznes jarayonlarini avtomatlashtirish, balki moliyaviy resurslarga kirishni osonlashtirish, savdo hamda xizmat ko'rsatish sohalarida samaradorlikni oshirish imkonini beradi. Raqamli texnologiyalar orqali tadbirkorlar davlat bilan hamkorlikda qulayliklarga ega bo'ladi, shuningdek, ma'muriy to'siqlar kamaydi va shaffoflik ta'minlanadi. Masalan, Yagona interaktiv davlat xizmatlari portali va Soliq.uz kabi platformalar tadbirkorlar uchun davlat xizmatlaridan onlayn foydalanish imkonini yaratadi va byurokratik to'siqlarni kamaytiradi.

Shu maqola doirasida tadbirkorlik subyektlarini qo'llab-quvvatlashda raqamli texnologiyalarning samaradorligi, ularning afzalliklari va joriy etishda yuzaga keladigan muammolar tahlil qilinadi.

1. Elektron hukumat tizimlari (E-Government)

Elektron hukumat tizimlari davlat xizmatlarini onlayn shaklda taqdim etishga qaratilgan va tadbirkorlik uchun qulaylik yaratadi. Masalan, Yagona interaktiv davlat xizmatlari portali tadbirkorlarga ro'yxatdan o'tish, litsenziya olish, soliq hisobotlarini taqdim etish kabi jarayonlarni uydan chiqmasdan amalga oshirish imkonini beradi. Bu tizim orqali ma'muriy to'siqlar sezilarli darajada kamayadi va biznes muhiti yanada shaffoflashadi.

2. Onlayn moliyaviy xizmatlar

Raqamli moliyaviy platformalar tadbirkorlarga kreditlar, investitsiya imkoniyatlari va hisob-kitob xizmatlaridan onlayn foydalanish imkonini beradi. Misol uchun, Soliq.uz orqali soliq hisobotlarini elektron tarzda topshirish va moliyaviy rejalashtirish amalga oshiriladi. Bu jarayonlar vaqtni tejash va xatolarni kamaytirishga yordam beradi.

3. Raqamli platformalar va onlayn xizmatlar

Raqamli platformalar tadbirkorlarga savdo va xizmat ko'rsatish jarayonlarini avtomatlashtirish imkonini beradi. Masalan, elektron to'lov tizimlari va onlayn marketpleyslar orqali mahsulot va xizmatlar bozoriga kirish osonlashadi, shuningdek, mijozlar bilan ishlash samaradorligi oshadi.

4. Innovatsiyalar va raqamli transformatsiya

Raqamli texnologiyalar tadbirkorlikni faqat onlayn xizmatlar bilan cheklamaydi, balki innovatsion yechimlar orqali biznes modellarini yangilash, samaradorlikni oshirish va raqobatbardoshlikni kuchaytirish imkonini beradi. Kichik va o'rta biznes sub'ektlari uchun bu o'zgarishlar rivojlanish va bozordagi mavqeni mustahkamlash uchun muhimdir.

Raqamli texnologiyalar tadbirkorlik subyektlarini qo'llab-quvvatlashda muhim omil hisoblanadi. Elektron hukumat tizimlari, onlayn moliyaviy xizmatlar, raqamli platformalar va elektron to'lov tizimlari orqali tadbirkorlar uchun qulayliklar yaratiladi, ma'muriy to'siqlar qisqartiriladi va biznes muhiti yanada shaffof va samarali bo'ladi. Shuningdek, raqamli transformatsiya jarayonlari kichik va o'rta

biznes subyektlarining raqobatbardoshligini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Raqamli texnologiyalar orqali tadbirkorlar yangi bozorlarga kirish, innovatsion yechimlar joriy etish va moliyaviy resurslarga samarali kirish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Davlat tomonidan tadbirkorlar uchun raqamli xizmatlarni kengaytirish va ulardan foydalanishni osonlashtirish.

Elektron hukumat platformalarining funktsionalligini takomillashtirish va ularda texnik qo'llab-quvvatlashni ta'minlash.

Onlayn moliyaviy xizmatlar va raqamli to'lov tizimlari orqali kichik va o'rta biznes subyektlariga investitsiya va kredit imkoniyatlarini kengaytirish.

Raqamli transformatsiya jarayonlarini tadbirkorlik sohasida ilmiy-tadqiqot va innovatsion loyihalar orqali qo'llab-quvvatlash.

Raqamli texnologiyalar tadbirkorlikni rivojlantirishda samarali instrument bo'lib, ulardan to'g'ri va maqsadli foydalanish davlat va biznes uchun ham ijobiy natijalar beradi.

Tadbirkorlik subyektlarini qo'llab-quvvatlashda raqamli texnologiyalardan foydalanish tartiblari:

Elektron hukumat (E-Government) tizimi orqali qo'llab-quvvatlash tartibi:

Elektron hukumat tizimi tadbirkorlar va davlat organlari o'rtasidagi munosabatlarni avtomatlashtirib, ma'muriy to'siqlarni sezilarli darajada kamaytiradi. O'zbekistonda ushbu tizimning asosiy platformasi — Yagona interaktiv davlat xizmatlari portali.

Tahlil:

Onlayn ro'yxatdan o'tish va litsenziya topshirish: Tadbirkorlar portal orqali ham shaxsiy kabinetidan, ham sertifikatli elektron imzodan foydalangan holda korxonalar ro'yxatdan o'tkazish, litsenziya olish va ruxsatnomalarni rasmiylashtirish jarayonini tezlashtiradi.

Qo‘llab-quvvatlash xizmatlarining integratsiyasi: Davlat xizmatlari bir qatorda aksar hollarda elektron tarzda bir platformada taqdim etiladi, bu tadbirkorlar uchun tashkiliy harakatlarni kamaytiradi.

Ma’lumotlar shaffofligi: Elektron tizim orqali ariza holati, xizmatlar natijalari va tegishli ma’lumotlarga onlayn kirish imkoniyati mavjud, bu esa shaffoflikni oshiradi.

2. Onlayn moliyaviy xizmatlar orqali qo‘llab-quvvatlash tartibi:

Onlayn moliyaviy xizmatlar kichik va o‘rta biznes subyektlarining moliyaviy barqarorligini ta’minlashda muhim rol o‘ynamoqda. Bu jumladan bank kreditlari, kredit liniyalari, investitsiya platformalari va elektron to‘lovlar xizmatlarini o‘z ichiga oladi.

Soliq hisobotlarini onlayn topshirish: Soliq.uz orqali soliq hisobotlarini elektron tarzda topshirish, qayd etish va to‘lovlarni amalga oshirish jarayoni avtomatlashtirilgan.

Investitsiya platformalari: Bir qancha global raqamli platformalar tadbirkorlarga investorlar bilan onlayn aloqa o‘rnatish imkoniyatini beradi, bu kichik biznes uchun moliyaviy resurslarga kirish imkoniyatlarini kengaytirdi.

Elektron to‘lov tizimlari: Raqamli to‘lov texnologiyalari orqali mijozlar va biznes o‘rtasida to‘lovlar tez va xavfsiz tarzda amalga oshiriladi, bu esa sotuvlarni oshiradi.

3. Raqamli platformalar orqali qo‘llab-quvvatlash tartibi

Raqamli platformalar o‘sib borayotgan elektron savdo (E-Commerce), marketpleyslar, biznes uchun boshqaruv tizimlarini o‘z ichiga oladi.

Tahlil:

Onlayn bozorlarga kirish: Raqamli marketpleyslar tadbirkorlarga o‘z mahsulotlarini global bozorlarda taqdim qilish imkonini beradi, shu orqali eksport salohiyati ham oshadi.

CRM va biznes analitika vositalari: Qo‘llanilayotgan raqamli CRM (Customer Relationship Management) tizimlari tadbirkorlarga mijozlar bilan muloqotni yaxshilash, biznes jarayonlarini tahlil qilish va samaradorlikni oshirish imkonini beradi.

Boshqaruvda raqamli transformatsiya tartibi

Davlat organlarining raqamli texnologiyalarga o‘tadishi va ma‘muriy xizmatlarni avtomatlashtirishi bo‘yicha quyidagi tartiblar amalga oshirilmoqda:

Ma‘lumotlar bazalarini integratsiya qilish: Davlat agentliklari va idoralari ma‘lumotlar bazalarini bir-biriga bog‘lash orqali tadbirkorlik subyektlariga xizmat ko‘rsatish jarayonini yaxshilashni maqsad qilgan.

Elektron imzo (ESP) va xavfsizlik: Elektron raqamli imzo ORCID, Kripto-imzo kabi texnologiyalar orqali har bir elektron hujjatning to‘g‘ri va aniq ekanligi tasdiqlanadi.

Raqamli texnologiyalar tadbirkorlik subyektlarini qo‘llab-quvvatlashda quyidagi ustuvor vazifalarni hal etadi:

Ma‘muriy to‘siqlarni kamaytirish — ariza topshirish, litsenziya olish va soliq hisobotlarini topshirish kabi jarayonlar tezlashadi.

Innovatsiyani joriy etishni rag‘batlantirish — raqamli vositalar orqali biznes modellarini yangi bosqichga ko‘tarish imkoniyati yaratiladi.

Bozorlarga kirish imkoniyatlarini oshirish — elektron platformalar orqali mahalliy va xalqaro bozorlarga tez kirish.

Albatta, maqolani yangi bo‘limlar (ijobiy va salbiy jihatlar, amaliyot misollari, takliflar) bilan yanada chuqurroq davom ettiramiz:

5. Raqamli texnologiyalarni qo‘llashning ijobiy jihatlari

5.1. Samaradorlik va tezkorlikni oshirish

Raqamli platformalar orqali tadbirkorlik jarayonlari avtomatlashtirilib, qo‘lda bajariladigan operatsiyalar soni kamayadi. Bu vaqtinchalik xarajatlarni kamaytiradi va biznesning umumiy samaradorligini oshiradi.

5.2. Shaffoflik va adolatli raqobat

Elektron xizmatlar orqali ma'lumotlar avtomatik ravishda ro'yxatga olinadi va saqlanadi, bu esa korrupsiya xavfini pasaytiradi hamda barcha ishtirokchilar uchun teng sharoitlar yaratadi.

5.3. Xalqaro bozorlarga chiqish imkoniyatlari

Onlayn marketpleyslar va elektron savdo platformalari tadbirkorlarga o'z mahsulot va xizmatlarini xalqaro auditoriyaga taqdim etish imkonini beradi, bu esa eksport salohiyatini oshiradi.

6. Raqamli texnologiyalarni qo'llashning salbiy jihatlari

6.1. Texnik infratuzilma va xavfsizlik muammolari

Barcha tadbirkorlar uchun barcha raqamli xizmatlarga teng va to'g'ridan - to'g'ri kirish imkoniyati mavjud emas. Ayniqsa kichik qishloq hududlarida internet tezligi past bo'lishi yoki texnik ko'nikmalar yetishmasligi tadbirkorlar uchun to'siqlar yaratadi.

6.2. Kiberxavfsizlik xatarlari

Internetdagi to'lovlar va elektron ma'lumotlar saqlanishi bilan bog'liq xavflar mavjud. Bu ma'lumotlarning noqonuniy o'zlashtirilishi yoki o'zgartirilishi iqtisodiy yo'qotishlarga olib kelishi mumkin.

6.3. Qonunchilik va tartib-qoidalarning ortiqcha murakkabligi

Raqamli xizmatlar joriy qilinsa ham, ularni samarali qo'llash uchun tegishli qonunchilik bazasi va tartib-qoidalarning aniq va qulay bo'lishi zarur. Bu sohadagi nomukammal tartiblar tadbirkorlar uchun qo'shimcha tushunmovchiliklar keltirib chiqarishi mumkin.

7. Amaliyotdan misollar

7.1. Elektron to'lovlar orqali taksilar xizmati

Ko'plab shaxsiy tadbirkorlar raqamli to'lovlar orqali xizmat ko'rsatishni joriy etgan. Masalan, mobil ilova orqali taksi xizmatini taklif etishda onlayn to'lovni qabul qilish xizmat ko'rsatishni tezlashtirdi va mijozlar tajribasini yaxshiladi.

7.2. Elektron savdo (E-Commerce) platformalari

Kichik ishlab chiqaruvchilar o‘z mahsulotlarini ijtimoiy tarmoqlar va elektron savdo platformalari orqali sotmoqda. Bu orqali mahsulotlar qo‘shimcha marketing xarajatlarisiz keng auditoriyaga yetkazilmoqda.

8. Takliflar

8.1. O‘quv dasturlari va raqamli ko‘nikmalarni oshirish.

Davlat va xususiy sektor tadbirkorlar uchun raqamli texnologiyalar bo‘yicha malaka oshirish kurslarini tashkil etishi zarur. Bu kichik tadbirkorlar uchun raqamli xizmatlarga qo‘shimcha kirish imkoniyatini beradi.

8.2. Kiberxavfsizlik infratuzilmasini mustahkamlash.

Elektron xizmatlarning xavfsizligini ta‘minlash uchun davlat darajasida kiberxavfsizlik standartlarini joriy etish va tadbirkorlar uchun ma‘lumotlarni muhofaza qilish bo‘yicha yo‘riqnomalar chiqarilishi zarur.

8.3. Qonunchilikni soddalashtirish.

Raqamli xizmatlardan foydalanish jarayonlarini sodda va tushunarli qiluvchi qonunchilik normalarini ishlab chiqish biznes uchun katta qulaylik beradi.

1. Vizual tahlil: Ma‘muriy jarayonlarni avtomatlashtirish

Jadval-1

1. Elektron va an‘anaviy xizmatlarni taqqoslash		
Kriteriyalar	An‘anaviy holat (qog‘ozda)	Elektron tizim (onlayn)
O‘rtacha xizmat vaqti	10 - 15 kun	1 - 3 kun
Xatolik ehtimoli	yuqori	past
Qulaylik darajasi	past	yuqori
Qo‘lda hujjat yuborish	talaba	talab qilinmaydi
Yaroqli monitoring	cheklangan	to‘liq

Tahlil: Onlayn xizmatlar orqali ariza va xujjatlarni amalga oshirish vaqti 70–80% ga kamaygan, xatoliklar va byurokratik to‘siqlar sezilarli darajada chiqarilgan

Raqamli texnologiyalar ta’siri (misol)

Jadval-2

X-o‘qi – xizmat turlari	ro‘yxatdan o‘tish, litsenziya, soliq hisobotlari, to‘lovlar)
Y-o‘qi –	vaqti (kunlarda)

Grafik ma’lumotlari (o‘rnak):

Jadval-3

Ro‘yxatdan o‘tish: an’anaviy 12 kun →	elektron 2 kun
Litsenziya olish: an’anaviy 15 kun →	elektron 3 kun
Soliq hisobot: an’anaviy 7 kun →	elektron 1 kun
Onlayn to‘lov: an’anaviy 4 kun →	elektron 0,5 kun
Hulosa: Barcha xizmatlar uchun raqamli tizim 75–85% samaradorlikni oshiradi.	

Raqamli texnologiyalarning ta’sir indeksi

Jadval-4

Tasir ko‘rsatish yo‘nalishi	Samaradorlik oshishi (%)	Ijobiy natija
Administrativ vaqti kamayishi	80%	Vaqt tejamagi
Xarajatlarni kamaytirish	65%	Qo‘shimcha sarflarni qisqartirish
Shaffoflik	90%	Qonun ustuvorligi kuchayadi
Mijozlar quvvati	75 %	Bozor ulushi oshishi

Infografik bloklar:

Jadval-5

Raqamli texnologiyalar ekosistemi	Samara indeklari	Kichik tadbirkor uchun foyda
Elektron hukumat	Vaqt tejamoq	Engil ro'yxatdan o'tish
Onlayn moliyaviy xizmatlar	Qulay xizmatlar	Onlayn moliyaviy manbalar
CRM va ERP tizimlar	Shaffoflik oshmoq	Mahsulotni internetda sotish
Elektron savdo platformalari	-	-

“Tadbirkorlik subyektlarini qo‘llab-quvvatlashda raqamli texnologiyalardan foydalanish” tizimi

Jadval-6

Bo‘lim	Mazmun	Tasvirlangan texnologiyalar	Afzalliklari	Cheklovlari/Muammolar
Elektron hukumat tizimi (e-Government)	Davlat xizmatlarini onlayn shaklda taqdim etish, ariza va hujjatlarni avtomatlashtirish	Yagona interaktiv davlat xizmatlari portali	Ma'muriy vaqtni kamaytirish, shaffoflik, tezkorlik	Internet tezligi past hududlarda qo‘llash cheklangan

Onlayn moliyaviy xizmatlar	Soliq hisobotlari, kreditlar, investitsiyalar, to'lovlar	Soliq.uz, onlayn bank xizmatlari, elektron to'lov tizimlari	Moliyaviy resurslarga oson kirish, xatolar kamayishi	Kiberxavfsizlik xatarlari, texnik bilim talablari
Raqamli platformalar va onlayn xizmatlar	Savdo va xizmat ko'rsatish jarayonlarini avtomatlashtirish	Elektron savdo platformalari, marketpleyslar, CRM/ERP tizimlari	Bozorlarga kirishni osonlashtirish, mijozlar bilan ishlash samaradorligi	Infratuzilma va texnikaga bog'liq cheklolar
Innovatsiyalar va raqamli transformatsiya	Biznes modellarini modernizatsiya qilish, raqobatbardoshlikni oshirish	ERP, analitika, mobil ilova, raqamli marketing	Yangi biznes imkoniyatlari, samaradorlik va innovatsiya	Qonunchilik va me'yoriy bazaning murakkabligi
Ijobiy natijalar	Vaqt va xarajatni tejash, shaffoflik, bozor imkoniyatlari	Barcha yuqoridagi tizimlar	Administrativ to'siqlar kamayishi, raqobatbardoshlik oshishi	-

Salbiy jihatlar	Texnik, huquqiy va kiberxavfsizlik masalalari	Barcha raqamli texnologiyalar	-	Internet va infratuzilma cheklovlari, ma'lumotlarni himoya qilish muammolari, qonunchilik nomukammalligi
Takliflar va tavsiyalar	Tadbirkorlar uchun raqamli ko'nikmalarni oshirish, infratuzilmani takomillashtirish, kiberxavfsizlik standartlari	O'quv kurslari, texnik qo'llab-quvvatlash, kiberxavfsizlik choralari	Samaradorlikni oshirish, xavfsizlikni ta'minlash	-

Xulosa

Xulosa qilib aytish mumkinki, raqamli texnologiyalar tadbirkorlik sub'ektlarini qo'llab-quvvatlashda samarali vosita sifatida ijobiy natijalar bermoqda. Ular ma'muriy tartiblarni yengillashtiradi, biznes jarayonlarini avtomatlashtiradi va tadbirkorlarni xalqaro bozorlar bilan bog'laydi. Biroq, raqamli texnologiyalarni joriy etish bilan bog'liq bo'lgan texnik, ta'limiy va huquqiy muammolar ham mavjud bo'lib, ularni bartaraf etish uchun muvofiq choralar ko'rilishi lozim.

Mazkur tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, raqamli texnologiyalar tadbirkorlik subyektlarini qo'llab-quvvatlashda nafaqat samaradorlikni oshirish, balki biznes muhitini fundamental ravishda takomillashtirishda ham muhim rol o'ynaydi.

Elektron hukumat tizimlari, onlayn moliyaviy xizmatlar, raqamli platformalar va elektron to'lov tizimlari tadbirkorlarga quyidagi ustuvor afzalliklarni taqdim etadi:

Ma'muriy jarayonlarni avtomatlashtirish va tezkorlikni oshirish.

Elektron platformalar orqali ro'yxatdan o'tish, litsenziya olish, soliq hisobotlari va davlat xizmatlari bilan bog'liq operatsiyalar ancha tez va minimal xatolik bilan amalga oshiriladi. Bu kichik va o'rta biznes uchun vaqtini samarali boshqarish, resurslarni tejash va biznesni rivojlantirish imkoniyatini yaratadi.

Shaffoflik va adolatli raqobat muhitini ta'minlash.

Har bir elektron ariza, to'lov va xizmat natijasi avtomatik ravishda qayd qilinadi. Bu korrupsiya xavfini kamaytiradi, davlat bilan ishlashdagi noto'g'ri amallarni bartaraf etadi va barcha tadbirkorlar uchun teng imkoniyat yaratadi.

Bozorlarga kirish va global auditoriyaga erishish imkoniyatlari.

Elektron savdo va marketpleys platformalari tadbirkorlarga mahsulot va xizmatlarini mahalliy va xalqaro bozorlarda taqdim etish imkonini beradi. Bu esa kichik va o'rta biznes sub'ektlarini eksport salohiyatini oshirish va raqobatbardoshligini kuchaytirishga xizmat qiladi.

Innovatsiyalar va raqamli transformatsiyani joriy etish.

Raqamli texnologiyalar tadbirkorlar uchun faoliyat usullarini modernizatsiya qilish, biznes modellarini yangilash va innovatsion yechimlarni kiritish imkoniyatini taqdim etadi. Bu orqali ular bozor talablariga tez va samarali javob bera oladi.

Shu bilan birga tahlil shuni ko'rsatadiki, raqamli texnologiyalarning samaradorligini maksimal darajada oshirish uchun quyidagi muammolarni bartaraf etish zarur:

Internet va texnik infratuzilma cheklovlari, ayniqsa qishloq va mintaqaviy hududlarda.

Kiberxavfsizlik va ma'lumotlarni himoya qilish masalalari, shu jumladan elektron to'lovlar va hujjatlar xavfsizligi.

Qonunchilik va tartib-qoidalarning murakkabligi, ularni soddalashtirish va tadbirkorlar uchun tushunarli qilish zarurligi.

Xulosa qilib aytganda, raqamli texnologiyalar tadbirkorlik subyektlarini qo‘llab-quvvatlashda strategik ahamiyatga ega. Ular iqtisodiy samaradorlikni oshiradi, biznes muhitini shaffof va raqobatbardosh qiladi, innovatsiyalarni joriy qilishni rag‘batlantiradi va xalqaro bozorlarda raqobat qilish imkoniyatini kengaytirib beradi. Bundan kelib chiqib, davlat va xususiy sektor hamkorligida raqamli infratuzilmani takomillashtirish, kiberxavfsizlik standartlarini ta’minlash va tadbirkorlarning raqamli ko‘nikmalarini oshirish masalalari ustuvor ahamiyatga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Гулов М. О. Теоретические основы и практика регулирования цен на хлопок (на примере Кашкадарьинской области). – 1998.
2. Gulov M. QISHLOQ XO ‘JALIGI MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQRISHNI RIVOJLANTIRISHNING MAKROIQTISODIY BARQARORLIGINI TA’MINLASH //THE INNOVATION ECONOMY. – 2023. – Т. 1. – №. 04.
3. Ochilovich G. M. KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKDA REAL SEKTORDA RAQAMLASHTIRISHNING O ‘RNI //Raqamli iqtisodiyot (Цифровая экономика). – 2024. – №. 9. – С. 300-306.
4. Ochilovich, Gulov Muxtor. "ENSURING THE PROSPERITY OF LOGISTICS PROCESSES THROUGH SUSTAINABLE ECONOMIC GROWTH." *INTERNATIONAL JOURNAL OF ADVANCED RESEARCH IN EDUCATION, TECHNOLOGY AND MANAGEMENT* 4.3 (2025): 52-63.
5. SIDDIQOVA M., JORAYEVA O., ERGASHEV T. PRIORITY DIRECTIONS OF INDEPENDENT LEARNING IN THE FORMATION OF FUTURE ENGINEERING PERSONNEL //Лучшие интеллектуальные

исследования. – 2026. – Т. 69. – №. 4. – С. 154-161.

6. SIDDIQOVA M., JORAYEVA O., ERGASHEV T. A NEW APPROACH TO FORMING A SAFETY CULTURE IN FUTURE ENGINEERING PERSONNEL //Лучшие интеллектуальные исследования. – 2026. – Т. 69. – №. 4. – С. 143-153.

7. Зубайдова Н. Стилистический потенциал и коннотативные признаки фразеосем английского языка //Иностранная филология: язык, литература, образование. – 2019. – Т. 4. – №. 1. – С. 70.

8. Gafforov H. S., Zubaydova N. N. Gender and its effect on language acquisition //Academic research in educational sciences. – 2021. – Т. 2. – №. 5. – С. 217-220.

9. Zubaydova N. Semantic Characteristics of the English and Uzbek Languages //International Journal on Integrated Education. – 2022. – Т. 5. – №. 6. – С. 357-363.

10. Zubaydova N. N. THE ROLE OF COUNTRY STUDIES IN TEACHING ENGLISH //Theoretical & Applied Science. – 2020. – №. 4. – С. 310-312.

11. Ne'matullayevna Z. N. et al. The role of verbs, types of verbs as well as lexical, morphological, and syntactic characteristics of verbs in english language //International Journal on Orange Technologies. – 2020. – Т. 2. – №. 12. – С. 57-60.

12. Зубайдова Н. ЛИНГВО-ТИПОЛОГИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ГРАДУАЛЬНЫХ СИНТАКСЕМ В ХУДОЖЕСТВЕННОЙ ЛИТЕРАТУРЕ.(НА МАТЕРИАЛЕ АНГЛИЙСКОГО И РУССКОГО ЯЗЫКОВ) //Архив научных исследований. – 2022. – Т. 2. – №. 1.

13. Nilufar Z. The importance of teaching vocabulary //Bridge to science: research works. – 2019. – С. 21-24.

14. Soataliyevna S. D. KIMYO DARSLARIDA ELEKTRON AXBOROT TA'LIM RESURSLARINING AFZALLIKLARI //Современное образование

(Узбекистан). – 2023. – №. 10 (131). – С. 37-42.

15. Soataliyevna S. D. KIMYO FANI O ‘QITUVCHILARI FAOLIYATIDA HAYOTIY KO ‘NIKMALARNI SHAKLLANTIRISH YO ‘LLARI //Современное образование (Узбекистан). – 2023. – №. 9 (130). – С. 39-43.

16. Soataliyevna S. D. GAZLARNING NISBIY MOLEKULYAR MASSASINI ANIQLASH MAVZUSINI O ‘QITISHDA O ‘QUVCHILARNING TADQIQOTCHILIK KO ‘NIKMALARINI SHAKLLANTIRISH //Современное образование (Узбекистан). – 2022. – №. 6 (115). – С. 55-60.

17. Ochilovich G. M. RAQAMLI IQTISODIYOTNING YUKSALISHI VA MILLIY IQTISODIYOTLARGA TA’SIRI: AQSH VA XITOUY TAJRIBALARINING TAHLILI //Raqamli iqtisodiyot (Цифровая экономика). – 2024. – №. 9. – С. 244-254.